

Udenrigsudvalget

UDDRAG AF KOMMENTERET DAGSORDEN EU-KONSULENTEN

FOLKETINGET

Mødedato: Den 5. oktober 2012

Den 4. oktober 2012

INTERN NOTE

Morten Knudsen (3695)

Følgende dagsordenpunkter på Europaudvalgets møde er relevante for Udenrigsudvalget

RÅDSMØDE (UDENRIGSANLIGGENDER - UDVIKLINGSDELEN) DEN 15. OKTOBER 2012

1. Udviklingsdagsordenen Post 2015/opfølgning på Rio+20 2
2. EU's støtte til bæredygtige forandringer i transitionssamfund 2
3. EU's tilgang til modstandskraft: Erfaringer fra fødevarer- og sikkerhedskriser 3
4. Udviklingsfinansiering - KOM (2012) 366 4
5. EU's samarbejde med civilsamfundet i eksterne relationer - KOM (2012) 492 5
6. Social beskyttelse i EU's udviklingsarbejde - KOM (2012) 446 6

Alle punkter forelægges til orientering.

RÅDSMØDE (UDENRIGSANLIGGENDER - UDVIKLINGSDELEN) DEN 15. OKTOBER 2012

1. **Udviklingsdagsordenen Post 2015/opfølgning på Rio+20**

- Politisk drøftelse

På rådsmødet ventes en indledende drøftelse af arbejdet i FN med at formulere en udviklingsdagsorden post-2015 samt af opfølgningen på Rio+20, herunder behovet for koordination og samtænkning mellem de to processer.

Opfølgningsprocesserne til Rio+20 konferencen, der skal pågå i de kommende år, er kommet langsomt fra start. EU arbejder for at fastholde det momentum, som blev skabt i Rio og diskuterer p.t. positioner ift. opfølgningsprocesserne. Der forventes vedtaget rådskonklusioner på miljørådet i oktober.

Vedr. **post-2015 udviklingsdagsordenen**, herunder samtænkning med Rio+20 opfølgning, ventes Kommissionen at fremlægge en meddelelse primo 2013 mhp. vedtagelse af rådskonklusioner i maj. Der ventes en mellemstatslig proces fra efteråret 2013 og frem mod et FN-topmøde i 2014 eller 2015, hvor FN formodes at ville vedtage en samlet udviklingsdagsorden post-2015.

Regeringen hilser den indledende drøftelse af de to punkter velkommen. Regeringen vil arbejde for at fastholde momentum i Rio+20 opfølgningsprocesserne og sikre sammenhæng og samtænkning ift. andre processer, herunder ift. arbejdet med at udvikle et post-2015 udviklingsparadigme.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**.

2. **EU's støtte til bæredygtige forandringer i transitionssamfund**

- Politisk drøftelse

På rådsmødet ventes Kommissionen at fremlægge en meddelelse om EU's støtte til bæredygtige forandringer i transitionssamfund, som Rådet vil have en indledende drøftelse af.

Meddelelsen fra Kommissionen **foreligger endnu ikke**, men den ventes at samle erfaringer fra eksisterende EU-politikker.

Drøftelserne på rådsmødet ventes at fokusere på, hvordan EU kan udnytte de erfaringer central- og østeuropæiske lande har gjort mht. **overgangen til demokrati** til at hjælpe andre samfund, der står overfor store demokratiske omvæltninger, herunder hvordan EU i disse processer støtter institutionsopbygning, retsstatsprincipper samt den økonomiske og sociale reformdagsorden. Drøftelserne ventes også at berøre EU's erfaringer med **bistand til nabolandene mod syd og øst**, herunder de begrænsninger og muligheder, EU oplevede omkring brug af EU-instrumenter og politikker ifm. det Arabiske Forår.

Regeringen støtter, at EU aktivt hjælper samfund i overgangen til demokratiske styreformere og bakker op om socialt inklusive demokratiseringsprocesser. Regeringen lægger i den sammenhæng vægt på en rettighedsbaseret tilgang, at der er tale om lokalt drevne processer og civilsamfundets rolle.

Regeringen støtter en sammenhængende tilgang til transitionssamfund, der bygger på at anvende EU's eksisterende instrumenter og politikker målrettet med højde for partnerlandets behov. Samtidig lægger regeringen vægt på erfaringsudveksling og samarbejde med EU-landene om transitionsstøtte, hvor Danmark bl.a. har særlige erfaringer ift. Mellemøsten og Nordafrika.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**.

3. **EU's tilgang til modstandskraft: Erfaringer fra fødevarerikkerhedskriser**

- Politisk drøftelse

På rådsmødet ventes en indledende drøftelse af Kommissionens meddelelse om EU's tilgang til opbyggelse af øget modstandskraft i udsatte lande.

Udviklingskommissær Piebalgs og kommissær for humanitær bistand Georgieva lancerede i København i marts i år et initiativ – **SHARE** – der skulle styrke en fælles indsats for at **øge modstandskraften** på Afrikas Horn, der i 2011 blev hårdt ramt af fødevarerikrisen. **AGIR-programmet** i Sahel området er baseret på samme princip. Modstandskraft handler om **forebyggelse frem for nødhjælp**, eksempelvis ved at konstruere vandreservoirer og opbygge fødevarerelagre i tørkeramte områder og ved at sikre bygninger mod oversvømmelser og jordskælv. Hensigten er at sætte lokalsamfund i stand til selv at håndtere risici og chok ifm. klimarelaterede kriser eller konflikter.

Kommissionen ønsker med det forventede forslag at øge effektiviteten af sine indsatser ved at medtænke modstandskraft i skrøbelige situationer, herunder ved at indarbejde det som et fast begreb i interne retningslinjer for EU's

landeprogrammer. EU skal gøres mere relevant i en humanitær sammenhæng, bl.a. gennem **mere fleksible budgetter** og generelle procedurer.

Regeringen støtter aktivt, at modstandskraft indtænkes i relevante udviklingsindsatser og humanitære indsatser. Regeringen arbejder aktivt på at fremme dette i EU-sammenhænge. Det er afgørende for regeringen, at det er de humanitære principper, der ligger til grund for indsatser af denne art.

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget. Europaudvalget blev dog orienteret om indsatser til fremme af modstandskraft på Afrikas Horn (SHARE) 2. maj 2012.

4. Udviklingsfinansiering - KOM (2012) 366

- Rådskonklusioner

På rådsmødet ventes rådskonklusioner vedtaget på baggrund af **EU's rapport om Udviklingsfinansiering**, som er den samlede rapport om EU-medlemslandenes udviklingsfinansiering og bistandsforpligtelser, som Kommissionen udarbejder hvert år. I år blev bistandsforpligtelserne drøftet separat fra den resterende del af rapporten på rådsmødet i maj.

Det fremgår bl.a. af rapporten, at EU kollektivt er den største yder af **handel for udvikling** (Aid for Trade) i verden, og at der er stigende interesse for innovative finansieringsmekanismer. I forhold til bæredygtig økonomisk vækst støtter EU og EU-landene programmer, der bl.a. forbedrer investeringsklimaet, fremmer private/offentlige partnerskaber og fremmer konkurrencedygtigheden i den lokale privatsektor. Der er desuden fokus på bistands- og udviklingseffektivitet i rapporten samt gældsspørgsmålet ift. gældslettelse for udviklingslandene.

I forhold til bistandsforpligtelser fremgår det, at **EU's udviklingsbistand fra 2010 til 2011 faldt markant** efter en lang periode med stigninger svarende til et fald fra 0,44 pct. af EU-landenes samlede BNI i 2010 til 0,42 pct. i 2011. Det er målet, at EU kollektivt skal yde 0,7 procent af BNI i udviklingsbistand i 2015. EU er dog fortsat verdens største donor og opfylder desuden sine forpligtelser i forhold til den såkaldte fast start klimafinansiering og i forhold til at give 0,15 pct. af BNI til de mindst udviklede lande (de såkaldte LDC-lande).

Forslaget har været i **høring**.

Concord Danmark ønsker bl.a., at den danske regering skal arbejde aktivt for, at rådskonklusionerne understreger:

- Det øgede fokus på vigtigheden af at mobilisere udviklingslandenes egne ressourcer og indtægter i forhold til andre typer af udviklingsfinansiering.
- Anerkendelsen af at sunde skattesystemer og kapaciteten til at administrere en retfærdig skatteopkrævning er et helt centralt element i udviklingslandenes arbejde for at mobilisere egne ressourcer.
- Anerkendelsen af at donorer kan understøtte en øget mobilisering af udviklingslandenes egne ressourcer gennem regulerende midler såsom EU-lovgivning og anden international lovgivning.

Regeringen støtter, at EU og dets medlemslande lever op til deres forpligtelser i forhold til udviklingsfinansiering. Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusioner.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**. Rapporten om EU's bistandsforpligtigelser blev forelagt Europaudvalget til orientering 3. maj 2012.

5. **EU's samarbejde med civilsamfundet i eksterne relationer - KOM (2012) 492**

- Rådskonklusioner

På rådsmødet ventes en drøftelse af Kommissionens meddelelse med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner .

Kommissionens meddelelse vedrørende EU's samarbejde med civilsamfundet i eksterne relationer (udviklings-, nabo- samt kandidatlande) er **kommissionens udspil til en samlet strategi** for EU's arbejde i denne sammenhæng.

Formålet med meddelelsen er, at EU opnår en **mere strategisk tilgang** til samarbejdet med civilsamfundsorganisationer i eksterne relationer. Hertil er der formuleret tre prioriterede områder i meddelelsen:

- Styrkelse af civilsamfundsorganisationernes rum til at **påvirke den politiske dialog**, bl.a. gennem aktiv støtte fra EU.
- Fremme af en meningsfuld og struktureret deltagelse af civilsamfundsorganisationer i **politikformulering** i partnerlande, samt i alle faser af EU-programmers cyklus og andre internationale processer.
- Udvikling af lokale civilsamfundsorganisationers kapacitet til at udføre deres rolle som **uafhængige udviklingsaktører**. Kommissionen vil bl.a. sikre relevante, fleksible finansielle støttemodaliteter for lokale organisationer.

Kommissionen forslår, at der udarbejdes **EU-køreplaner** for samarbejdet med civilsamfundsorganisationerne på landeniveau.

Forslaget har været i **høring**.

Concord Danmark udtrykker generel tilfredshed med Kommissionens meddelelse, men opfordrer også regeringen til at få inddraget en række mangler i rådskonklusionerne, herunder bl.a.:

- En mere klar anerkendelse af potentialet ved **nord-syd partnerskaber** mellem civilsamfundsorganisationer.
- At der etableres og støttes mange **forskellige former og mekanismer for dialog** mellem EU og civilsamfundsorganisationer. Dette gælder på alle niveauer, herunder på EU-delegationsniveau og på et globalt niveau med globale civilsamfundscoalitioner.
- At der følges op på idéen om **'roadmaps'** for engagementet med civilsamfundet.
- At der sikres større klarhed om **fundingsmekanismer**.
- At der er mere fokus på **implementeringen** af de mange forslag.

EU-landene har reageret positivt på meddelelsen. Flere lande ønsker at fremme en rettighedsbaseret tilgang til udviklingssamarbejde og ønsker, at denne tilgang fremtræder tydeligere i meddelelsen. Hertil kommer at flere lande fremhæver vigtigheden af, at organisationerne er demokratiske, repræsentative og transparente, både over for egne medlemmer og i forhold til samarbejdspartnere (herunder donorer). Flere lande ønsker, at arbejdet for at fremme ligestilling mellem kønnene samt bekæmpelse af diskrimination bliver inkluderet.

Regeringen finder, at Kommissionens meddelelse udgør et særdeles positivt initiativ og støtter meddelelsens fokus. Regeringen vil arbejde for at, meddelelsen får et større fokus på ligestilling, ligesom også fremme af partnerskaber mellem civilsamfundsorganisationer i EU-lande og i partnerlande bør nævnes mere eksplicit. Regeringen ønsker desuden at fremme en rettighedsbaseret tilgang til udviklingssamarbejde på europæisk niveau. Meddelelsen er i overensstemmelse med den danske civilsamfundsstrategi fsva. anerkendelse af den centrale rolle, civilsamfundet spiller i udviklingsprocessen, samt målet om et stærkt og mangfoldigt civilsamfund.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**.

6. Social beskyttelse i EU's udviklingsarbejde - KOM (2012) 446

- Rådskonklusioner

På rådsmødet ventes rådskonklusioner vedtaget på baggrund af Kommissionens meddelelse om social beskyttelse i EU's udviklingsarbejde.

Kommissionens meddelelse er en del af EU's "**Agenda for Change**", som udstikker rammerne for EU's fremtidige udviklingspolitiske samarbejde.

Meddelelsen beskriver, hvorledes EU kan støtte sociale beskyttelsespolitikker og -systemer i sit udviklingsarbejde. Ifølge meddelelsen bør EU-støtte til social beskyttelse basere sig på en **differentieret tilgang**, der tager højde for enkelte landes behov, prioriteter og kapacitet. Endvidere understreges, at sociale beskyttelsespolitikker skal **finansieres over partnerlandenes egne budgetter** for bl.a. at sikre ejerskab og bæredygtighed. Herudover fremhæves behovet for policy dialog om social beskyttelse med partnerlande, der bl.a. har fokus på god regeringsførelse, offentlig forvaltning, inddragelse af civilsamfundet og den private sektor samt hensynet til kvinder og marginaliserede grupper. Endeligt betoner meddelelsen behovet **for øget koordination på landeniveau** og behovet for politikkoherens og sammenhæng i EU's arbejde med social beskyttelse.

Forslaget har været i **høring**.

Concord Danmark udtrykker stor tilfredshed med Kommissionens meddelelse og anbefaler regeringen at arbejde aktivt for, at rådskonklusionerne kommer til at indeholde kommentarer og anbefalinger i forhold til følgende punkter:

- At social beskyttelse er en menneskeret og regeringens ansvar
- At civilsamfundsorganisationernes rolle sikres
- At der fokuseres på mennesker frem for lande
- At mobiliseringen af udviklingslandenes egne ressourcer sikres

Regeringen støtter et øget fokus på social beskyttelse i EU's udviklingsarbejde.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**.

Hvis du har spørgsmål eller kommentarer til denne note eller dagsordenens indhold, er du meget velkommen til at kontakte os.

Morten Knudsen